

Voorstel aan college en raad

Nummer:	02430000121643
Datum:	13 oktober 2022
Opsteller:	I.M. van der Graaff
Portefeuillehouder:	Wethouder W. Mazier
Onderwerp:	Septembercirculaire Gemeentefonds 2022

Het college van B&W besluit:

1. De raad voor te stellen de effecten van de septembercirculaire middels een begrotingswijziging te verwerken in de begroting 2022 en de effecten voor de jaren 2023-2026 te verwerken in de begroting 2023-2026.
2. De raad voor te stellen de middelen à € 361.000,- t.b.v. invoeringskosten omgevingswet toe te voegen aan de bestemmingsreserve Omgevingswet.
3. De raad voor te stellen de middelen die nodig zijn voor de implementatie van de omgevingswet conform de Kadernota 2023 aanmelding te onttrekken aan de bestemmingsreserve Omgevingswet en de begroting conform te wijzigen. Respectievelijk € 195.000,- in 2023, € 75.000,- in 2024 en € 45.000,- in 2025.

Inleiding

Aanleiding

Op 21 september jl. is de septembercirculaire Gemeentefonds verschenen. Deze circulaire is gebaseerd op de Miljoenennota van het rijk en bevat nieuwe ramingen over de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Hierin is ook de eenmalige rijksbijdrage van voor het jaar 2026 verwerkt.

De onzekerheid over het gemeentefonds neemt vanaf 2026 toe. Dit komt onder andere door een nieuwe verdeling van het Gemeentefonds in 2026, een nieuwe financieringswijze lagere overheden per 2026, de opschalingskorting en het ontbreken van informatie over het accres vanaf 2027.

Kader

Financiële verhoudingswet, Gemeentewet en Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Beoogd effect

Het informeren van het bestuur over de belangrijkste uitkomsten van de septembercirculaire Gemeentefonds 2022 en de effecten hiervan op de begroting.

Argumenten

1. De informatie vanuit de septembercirculaire geeft aanleiding zowel de huidige begroting (voor de jaarschijf 2022) als de begroting 2023-2026 te wijzigen. De raad is het bevoegde orgaan de begroting op deze onderdelen te wijzigen.
2. Ontvangen middelen voor de omgevingswet worden beschikbaar gehouden voor de implementatie van de omgevingswet via deze reserve.
3. Naast de minimale eisen waaraan we per invoeringsdatum aan moeten voldoen, zijn er langer lopende projecten en acties die nog verder uitgevoerd worden: MER-procedure Omgevingsvisie, Bouwen web-applicaties voor Omgevingsvisie, Onderzoek planschade Omgevingsplan, Inrichting ICT en Programmakosten (coördinatie, communicatie, participatie, leren & ontwikkelen).

Financiën

In onderstaande tabel wordt weergegeven wat de bijstelling van de algemene uitkering voor Harderwijk is op basis van de septembercirculaire ten opzichte van de meicirculaire 2022 en het budgettaire effect hiervan op de (meerjaren)begroting. Daaronder wordt per onderdeel een toelichting gegeven.

Voor de specificaties en verdere analyse wordt verwezen naar de notitie 'Septembercirculaire Gemeentefonds 2022 nader toegelicht'.

Effect Septembercirculaire

bedragen x € 1.000

Onderwerp	2022	2023	2024	2025	2026
Septembercirculaire 2022	96.602	97.125	95.310	96.571	91.531
Meicirculaire 2022	93.960	95.577	94.700	96.864	89.820
Bruto effect Septembercirculaire	2.642	1.548	610	-293	1.711
Taakmutaties (koppeling met beleidsterrein)	-2.047	-144	-117	-24	-24
Vrijval stelpost onderuitputting rijksuitgaven		462	810	1.123	
Vrijval stelpost SVB PGB uitvoeringskosten		79	79	79	79
Vrijval stelpost BTW compensatiefonds (BCF)	-300				
Stelpost i.v.m. correctie BZK WOZ waarden		-608	-587	-589	-593
Netto effect Septembercirculaire	295	1.337	795	296	1.173

(positief getal = voordelig; negatief getal = nadelig)

Het netto resultaat van de septembercirculaire wordt betrokken bij het financieel perspectief bij de begroting 2023-2026 en het collegeprogramma.

Met ingang van de septembercirculaire 2022 wordt de algemene uitkering gecorrigeerd met hetzelfde bedrag wat gemeenten voor loon- en prijsontwikkeling gecompenseerd krijgen. In plaats van één indexpercentage (pBBP) wordt voortaan gerekend met een mandje met meerdere indexcijfers. Afgelopen jaren is gebleken dat de pBBP te laag is om de stijging van lonen en prijzen te kunnen dekken. Als gevolg van deze wijziging is eenmalig een aanpassing noodzakelijk, omdat in de meicirculaire 2022 met een te laag indexpercentage gerekend is. Deze aanpassing is verwerkt in de berekeningen.

1 Taakmutaties (beschikbaar houden voor betreffende beleidsterreinen)

Onderstaand een overzicht van de taakmutaties. In de bijlage wordt een toelichting gegeven.

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	2022	2023	2024	2025	2026
Energietoeslag	1.428				
Asiel (inburgering)	55	119	93		
Maatschappelijke begeleiding statushouders	111				
Invoeringskosten omgevingswet	361				
Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb)	59	24	24	24	24
Leerlingenvervoer Oekraïne	7				
Participatie – corona compensatie SW-bedrijven	26				
Totaal taakmutaties	2.047	143	117	24	24

2 Vrijval stelpost onderuitputting rijksuitgaven

Bij de advisering van de meicirculaire 2022 is een stelpost opgenomen om onderuitputting van de rijksuitgaven op te kunnen vangen. Het Rijk heeft in de zomer besloten de accressen 'vast te zetten' tot en met 2025. Hiermee is het risico op onderuitputting weggenomen. Bij de besluitvorming van de begroting 2023-2026 wordt voorgesteld een deel van de opgenomen stelpost (het volume-deel vanuit het accres) vrij te laten vallen. Het restant van de opgenomen stelpost (het nominale deel) kan ook vrijvallen, omdat het nieuwe 'mandje' met percentages voor loon- en prijsontwikkelingen zorgt voor een hogere en reelere uitname voor loon- en prijsontwikkelingen.

3 Vrijval stelpost SVB PGB uitvoeringskosten

De VNG en het ministerie van VWS zijn overeengekomen om met ingang van 2023 een structureel bedrag uit het gemeentefonds te halen ten behoeve van de uitvoeringskosten van de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Bij de advisering over de septembercirculaire 2021 is hier al rekening mee gehouden en is een stelpost opgenomen. Deze stelpost komt nu te vervallen.

4 Vrijval stelpost BTW compensatiefonds

Het BCF-plafond bedraagt € 3,7 miljard voor de gemeenten in 2022. Als de gezamenlijke declaraties onder het plafond blijven, wordt het verschil in het gemeentefonds teruggestort. Bij overschrijding van het plafond vindt er een uitname plaats. In de septembercirculaire wordt jaarlijks een voorschot verstrekt op de

verwachte onderschreiding. In de meicirculaire volgend op het kalenderjaar volgt de definitieve afrekening. In deze circulaire bedraagt het voorschot voor Harderwijk € 840.000,-. In de begroting is een structurele stelpost opgenomen van € 300.000,- voor verwachte onderschreiding. Deze stelpost kan voor het jaar 2022 vervallen.

5 Stelpost i.v.m. correctie BZK WOZ waarden

Het ministerie van BZK heeft na het verschijnen van de circulaire bekend gemaakt dat er een fout zit in de circulaire. Er is gerekend met een stijging van de OZB waarden woningen van ca. 30%. Deze stijging is door BZK abusievelijk een factor twee te hoog geraamd, wat tot een te hoge algemene uitkering leidt. Deze fout wordt in de aankomende decembercirculaire hersteld, maar door het grote effect hiervan houden we nu al rekening met deze correctie.

Bijlagen

1. Septembercirculaire Gemeentefonds 2022
2. Notitie 'Septembercirculaire 2022 nader toegelicht'